

ЕКОБЕЗПЕКА ЧОРНОБИЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ — ПИТАННЯ НЕ ОДНОГО РОКУ

Державний департамент — Адміністрація зони відчуження й зони безумовного (обов'язкового) відселення МНС України безпосередньо займається питаннями екобезпеки на забруднених територіях Чорнобильської зони. Нещодавно цю установу очолив новий керівник — Андрій Сельський. Про його перші враження, бачення суті проблем та плани діяльності на найближче майбутнє ми й спробували з'ясувати.

— Звичайно, сьогодні про Чорнобильську зону відчуження можна багато чого почути, — зауважує Андрій Анатолійович, — але доки ти сам усе не побачив на власні очі, то дуже важко зрозуміти всю величину проблеми.

— *Чи багато вже встигли побачити?*

— За декілька тижнів на роботі, можливо, далеко не все побачив, бо територія зони відчуження достатньо велика — 450 кілометрів. Але принаймні, намагаюся зорієнтуватися в основних проблемах і намітити шляхи їх вирішення.

— *Що позитивного зі зробленого вам відразу кинулося в очі?*

— Безумовно, за 22 роки в закритій зоні катастрофи багато чого зроблено. Але хотілося б зробити ще більше, щоб хутчіше територія стала відкритою. Однак побачене

не дає підстав для швидкого вирішення проблеми. А щоб регіон був екологічно безпечним для проживання людей, доведеться ще дуже й дуже багато працювати. І — це справа, звичайно, не одного року.

— *Андрію Анатолійовичу, ви вже маєте якісь робочі плани, чи, поки що ознайомлюєтесь із "полем" майбутньої діяльності?*

— Чорнобильські проблеми на розкачування часу не дають. Тому відразу, як говориться, у бій. У березні плануємо повністю, це, до речі, є і в планах по Чорнобильській станції, вилучити ядерне паливо з реактора 3-го енергоблока. В наступному місяці повинні завершити роботу, щоб здати першу чергу першого пускового комплексу підприємства "Вектор". Це підприємство стане прикладом нового підходу до поводження, зберігання й захоронення радіоактивних відходів. Та й саме сховище по завершенню спорудження відповідатиме міжнародним стандартам зберігання радіоактивних відходів. Потім планується організувати й переробку, оскільки без неї цикл не буде повноцінним.

Необхідно братися й за питання соціального захисту й соціального забезпечення працівників зони відчуження. Мова йде про підвищення заробітної плати, оскільки після останнього підвищення пройшло чимало часу, а на сьогодні те, що вони отримують, враховуючи інфляційні процеси, не є достатнім для людей, котрі працюють у та-

ких шкідливих умовах. Крім того, слід переглянути й існуючі нині соціальні гарантії тощо.

У найближчий час ми хочемо розпочати роботу по створенню й розробці концепції такого напрямку, як наукова діяльність. При підтримці нашого Міністра ми плануємо залучити вітчизняних вчених, хто бажає, звичайно, до роботи по чорнобильському напрямку. Разом намітимо концепцію спільних дій і будемо її реалізовувати. Основне завдання концепції — ліквідація та мінімізація наслідків Чорнобильської аварії. Попередня зустріч із вченими по загальних проблемах МНС уже відбулася.

Плануємо працювати і по питаннях радіаційної безпеки. Першочерговим є вирішення питання, що можна зробити з радіаційно забрудненими лісами.

Є проблеми і з поширенням радіаційних радіонуклідів водним шляхом.

Далі — питання режиму в зоні відчуження. Зараз збільшилася кількість порушників. Деякі з них зону відвідують нелегально. Тільки за останні 2 тижні затримано двох серйозних бракон'єрів із великими партіями живої риби. Робити це складно, територія зони досить велика — 450 км., а охороняє її лише 220 людей. Крім того, ми ще й не маємо в достатній кількості технічних засобів.

— *І що буде з цими порушниками?*

— Заведено кримінальну справу. Тож доведеться їм відповідати за незаконне проникнення та спробу вивезення із території закритої зони, забороненої до реалізації риби.

— *Наступне моє запитання стосується чинної законодавчо-нормативної бази. Чи задовольняє вона всі потреби в діяльності Департаменту, можливо, є якісь законотворчі ініціативи з боку вашого відомства? І що нового у міжнародній співпраці?*

— Ідеального нічого немає. Законодавства теж. А тому ми і наші радники постійно працюємо в цьому напрямку, інакше б не вирішувалися проблеми. Як приклад, може назвати Законопроект "Про внесення змін до деяких законів України щодо поводження з радіоактивними відходами", розроблений Адміністрацією зони. Його розглянув та схвалив Кабінет Міністрів України. Тепер слово за Верховною Радою. Цей законопроект якраз і направлений на те, щоб удосконалити нашу роботу, оскільки в наших повноваженнях не тільки питання Чорнобильської зони відчуження, а й проблеми підприємств "Радону" (спіст міжобласних комбінатів теж підпорядковуються МНС). Всі вони займаються переробкою та захороненням радіоактивних відходів. Відверто кажучи, в Україні стан поводження з радіоактивними відходами, на жаль, неналежому рівні. І в цьому напрямку необхідно, окрім законодавчо-нормативної бази ще й суто організаційно-управлінські рішення.

Щодо міжнародної співпраці, то буквально днями відбулася зустріч із начальником Департаменту Світового банку. В ній якраз і йшлося про наміри майбутньої співпраці. Ми з іноземними гостями відвідали зону відчуження, атомну станцію і дійшли спільної думки про підготовку з обох сторін відповідних пропозицій. Коли певні напрацювання будуть готові, піде мова про підписання домовленостей.

Досить потужно і не один рік іде співпраця з Європейським банком реконструкції та розвитку. Є тісні стосунки з іншими міжнародними організаціями.

— *Дякую вам за інтерв'ю.*

Алла АКСЬОНОВА